

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12.50
četrtletno . . . K 6.30
mesečno . . . K 2.10
Za Nemčijo:
celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za oglase (insertate) se plačuje od četverostopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 222.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 29. septembra 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

C. kr. sodišče v Marnbergu pri najvišji instanci.

Gotovo je še vsem v spominu, kako je spomladi postopalo c. kr. okrajno sodišče v Marnbergu proti nadučitelju Hrenu, ker se je branil sprejeti kot priča nemško vabilo. Sodnik Gränitz ga je dal privedi po orožniku in sodnijskem slugi, ki sta ga vzela med ponukom iz razreda, k sodišču ter mu naložil globo 40 K, oziroma 4 dni zapora. V parlamentu sta se stavili celo dve interpelaciji v tem oziru. Kljub vsemu temu pa še ni bilo konec žalostnemu poglavju o brezpravnosti našega jezika pri c. kr. sodišču v Marnbergu, četudi stanuje v dotičnem okraju nad dve tretjini Slovencev. Ravno nasprotno! Gränitz je poskusil z vso strogostjo zakona pritisniti na nadučitelja, da bi mu za vselej prešle skomine po narodnih pravicah in enakopravnosti. No, pa za jedenkrat se je zmotil, kakor že večkrat, ko je imel opraviti s Slovenci in je prestavljal Schweinerei z zvižajo, blaue Flecken z rdečimi flikami itd.

Četudi ni dobil nadučitelj Hren nobenega plačilnega naloga za svojo globo, vendar je sodišče sklenilo, da se ga rubi, ker še ni bila plačana globa. Niti mesec dni ni preteklo po „slavnem“ izprehodu z Mute v Marnberg, a že se je zglasil pri nadučitelju eksekutor ter zahteval od njega v blaženi nemščini globo. Izgovori, da ni dobil nobenega sklepa, ne plačilnega naloga o tem, seveda niso pomagali. Izgovoril je par polomljenih slovenskih besed, da to njega nič ne briga. Nazadnje je že hotel nadučitelj globo plačati, ako bi bil imel slovenski pisan ukaz. To je pa moža razburilo, da je povdarjal svojo „visoko“ uradno lastnost, vzel v veži stoječe kolo in odšel. Tako je odšel bicikelj na počitnice v Marnberg mesto njegovega gospodarja.

Proti rubežni se je napravila pritožba na okrajno sodnijo v Maribor.

Ta je pritožbi docela ugodila in povelja Gränitz, da ni dostavitev še pravomočna, ako pusti poštni dostavni organ pismo v stanovanju naslovljenca, če se ga ta brani sprejeti. Nazadnje je še okrajno sodišče pripoznalo, da se je okrajna sodnija prenašla.

Pripomni je, da je razsodba okrajnega sodišča zelo jasna in pisana slovenski ter se je rekurentu tudi slovenski dostavila potom okrajne sodnije.

Vsled te razsodbe je nadučitelj Hren opravičeno pričakoval, da se mu vrne zarubljeno kolo, ker je jasno dovolj, da je imel vsled te razsodbe Gränitz eno kolo preveč, nadučitelj Hren pa premalo. Pa kaj šel! Gränitz se je menda kolo tako dopadlo, da ga je hotel na vsak način še nadalje obdržati. Zato kolesa ni vrnil, ampak se je pritožil proti razsodbi okrajne sodnije na najvišje sodišče na Dunaj ter vložil pravočasno takozvani revizijski rekurz. Je pač hotel v svoji vnetosti doživeti priznanje še od najvišje instance, da res ne postopa postavno. In najvišje sodišče mu je to pripoznalo na podlagi postav, ter je zavrnilo njegov revizijski rekurz in s tem potrdilo razsodbo okrajnega sodišča.

Zadeva glede globe same še sedaj ni rešena, pač pa je srečno rešeno kolo, vsaj potom postav in inštanca; zakaj, kolo je še sedaj v Marnbergu, četudi se je že zahtevala vrnitev. Pa ne, da bi se bilo primrznilo pri sodniji? Upamo pa, da se bode obe stranki oddahnili, g. Hren kakor tudi sodnik Gränitz, ako nastane zopet normalno razmerje pri kolesu.

Trgovci in obrtniki, inserirajte v „Narodnem Dnevniku“. To je najboljšje priporočilo narodnemu občinstvu!

Darujte za Narodni sklad!

Vsenemštvo in Avstrija.*

2. Nemška vlada, protestantska in katoliška cerkev ter Vsenemška Zveza.

(Dalje.)

Udeležil se je tuptam tudi nekaterih čeških slavnosti. S tem se je pa Nemcem tako hudo zameril, da so ga strastno napadli v nemškem parlamentu. Njegov šef Bülow je branil svojega konzula ter prečital v njegovo opravičbo uradno poročilo, v katerem baron Seckendorf pravi: „... od svojega prihoda v Prago sem zahajal v izključno nemška društva ter se udeleževal slavnosti prirejenih samo v nemško-narodne svrhe (nur deutschnationalen Zwecken), ne da bi bil zaradi te udeležbe od druge strani napadan.“ Baron Seckendorf je ostal na svojem mestu. Njegovo postopanje v Berlinu popolnoma odobrujejo in kmalu potem je bil tudi odlikovan. Ni li dobil te odlike v zahvalo za razširjenje vsenemškega gibanja na Češkem? To je težko reči, toda po „zaslugah“, ki si jih je pridobil v Sarajevem, si mislimo lahko marsikaj.

Navedli smo že precej imen visokih uradnikov, častnikov, učenjakov in vsenemških profesorjev, ki so istotako goreči pristaši in širitelji vsenemške ideje kakor dr. Hasse in K. H. Wolf ali Schönerer. Da nemško dijaštvo za svojimi profesorji ne zaostaja, je čisto naravno. Na shodu nemškega dijaštva iz Nemčije in Avstrije v Pragi novembra 1900 je izjavil Baumann iz Lipska: „... končni cilji dijaštva v rajhu so isti, kakor nemškega dijaštva v Avstriji“. Že na vsenemškem shodu l. 1897. na Dunaju je dajal nek zastopnik visokošolcev iz rajha svojim avstrijskim komilitonom pogum z besedami: „Nikdar ne bomo zabili Ostmarke, kakor nismo pozabili na Štrasburk; prihodnost bo to pokazala.“ Da mož ni pretiraval, o tem nam priča

* Glej „Narodni Dnevnik“ št. 202, 204, 205, 213, 220 in 221.

mogočni razvoj vsenemške ideje med nemškimi profesorji in dijaki na avstrijskih vsenemških v tekočem desetletju novega stoletja. Vedno in vedno se ponavljajoči surovi in mnogokrat krvavi izgredi proti slovanskim in italijanskim visokošolcem na Dunaju, v Gradcu in v Inomostu, nameravana, proračunjena in smotrna krivičnost nemških profesorjev proti slovanskim kandidatom pri izpitih, izključevanje slovanskih dijakov iz dobredelnih in podpornih društev, vse to so pojavi vsenemškega gibanja med nemškimi profesorji in dijaki v Avstriji in toliko je dokazov za gori navedeno izjavo lipskega visokošolca, da so končni cilji dijaštva v rajhu in v Avstriji eni ter isti.

Vsenemško idejo širi in pospešuje tudi kr. prusko ministerstvo v Berlinu. V dokaz navajam: Lehrbuch der Geographie für höhere Mädchenschulen von G. Brust in H. Berdrow, städt. Lehrern in Berlin. Klinkhard, Leipzig. Ta knjiga se rabi v Berlinu in drugod po Nemškem kot učna knjiga. Opis Nemčije začinja na str. 3. in na 6. str. navaja kot četrti del Nemčije: Severne obsipe Češkega (Die nördliche Umwallung Böhmens). Ta „Umwallung“ obsega ne samo saksonske stran obmejnega gorovja temveč celo gorovje: Smrčin, Krušne gore in Krkonoše. Avstrijska meja je pač s komaj vidnimi pikicami naznačena, o vsem se pa govori, kakor o nemški zemlji in se Avstrije v tekstu niti ne omenja. Da to ni slučajna pomota, nam priča stan 83. iste knjige, na kateri se začinja opis Avstrije in kjer se Krušnih gor niti ne omeni!

V nemških učnih knjigah pred l. 1870. sta bili Alzacija in Lorena tudi že označeni kot nemški kronovini; danes uče svojo mladino, da tvori severno Češko del nemške države. Kdo bi si upal trditi, da se to godi proti volji berlinske vlade, ali ne da bi ji bilo to znano? Češko ni kaka deveta

LISTEK.

Križev pot.

Češki spisal I. S. Machar. — Preložil A. L.

Koncem meseca sušca 1906 stala sta pred dunajsko poroto Jan Prügl-obdolžen roparskega umora, in njegova žena Barbara, neposredna pomočnica tega zločina in sodeleznica rop. Njihova žrtev, služkinja Berta Böhmova, je bila umorjena 27. srpana 1905, dan na to pa je bila aretovana Barbara Prüglova, katera je takoj priznala vse, kar je vedela. Sestava obtožnice ni toraj nudila nobenih teškoč in dotični državni funkcionar je dokazal vse s takimi fakti in tako logiko, da je bilo takoj prvi dan jasno, kakšen bode izid.

Zasledoval sem jako pazljivo to razpravo. Zločinec Prügl je bil tedaj sprevodnik mestne električne železnice, jeden od tistih pomilovanja vrednih človeških automatov, katerim je „prepove-

dano z občinstvom govoriti“, kateri, izpostavljeni zimskim mrazom in burjam ter poletni vročini, gledajo kakor sohe naravno pred sebe, ganejo samo z roko, v kateri drže kljuko ali z nogo, pod katero se nahaja zvonec, in vodijo tisti rdeče pobarvani nestvor po tiru iz jednega konca mesta na drugega, od jutra pa do noči, ne da bi zinili. Kakšno je življenje takega sužnja? Ima ženo? Ali je rodbinski oče? V kakšnih okolnostih živi? Kakšne so njegove sanje, po čem hrepeni, kaki so njegovi načrti?...

Najprej je bila zaslišana Barbara Prüglova. Suha žena male postave in redkih kostanjevih las. Posinelo obličje je bilo zardelo od plakanja. Jedna od onih, katerih se lahko na tisoče vidi po dunajskih ulicah, koder prebiva revščina. Bila je hčerka dobrih starišev, v šoli je imela izvrstno spričevalo, v službi si je prihranila v šestih letih devetdeset goldinarjev. Leta 1902 se je omožila. Prügl je tedaj zaslužil 7—9 goldinarjev na teden. Iskala sta mesto

hišnika, pa ga nista našla. Imela sta dva otroka. Ona je bila nekoč povozena na ulici in je ležala dolgo v bolnišnici. Delala sta dolgove in ko je prišla ona iz bolnišnice, bile so njune domače razmere takšne, da jima je ostajalo na teden — komaj petdeset krajcarjev za življenje. Revščina je postajala že tako velika, da se je obtoženka nekoč izrazila: — Sedaj mi je že vse jedno. Denarja moramo od nekod dobiti, tudi ako bi koga ubili. — Ko se je Prüglova vrnila iz bolnice, opomnila jo je nekoč hišnica: — Pazite na svojega moža, on si vodi dekleta v stanovanje! — Mož ji je na to izjavil, da oglašuje po časnikih, da bi dobival od služkinj denarja. Od jedne je baje že dobil 40 kron in upa, da dobi še več; potem bi poplačala dolgove, odkupila svoje reči iz zastavljalnice in bi si končno nabavila pohištva, sploh se rešila siromaštva. Prüglova je imela pomisleke, pa on jo je potolažil: — Nobeden ne izve o tem, in druge po-

moči ni. — Nekoč je pa vendar prišla dotična služkinja k Prüglovi in se prepričala, da je, Prügl ki se je izdajal za neozjenjenega in ji obljubljal zakon, oženjen. Dekle je videlo bedo rodbine in ni naznanilo Prügla radi goljufije, ampak Prüglovi darovala še 40 kron. Ko je potem Prügl to slišal, je bil ganjen in proglasil, da se ne bode več posluževal podobnih goljufij, toda ko je zagledal denar je oglaševal znova. Njegove anonse so imele šifro: „Mirni dom“. In na jedno anonso je prišla ponudba: „Inteligentno dekle, 28 let staro, z 800 goldinarjev premoženja, se hoče omožiti.“ Bila je to Berta Böhmova. Prüglova je imela zopet pomisleke, pa mož jo je potolažil: — Dandanes se a vse provesti in ne pride nič na dan. — Mož se je shajal z Böhmovo, in se ji predstavil pod tujim imenom, žena pa je kupovala razne stvari obljublajoč, da plača vse okoli 15. avgusta. Računali so že z denarjem služkinje.

Dalje prihodnjic.

dežela, o kateri nikdo ne ve, kje je in kaj pomeni za Nemčijo in za Avstrijo. S češko deželno in češkim vprašanjem se pečajo v Berlinu z isto intenzivnostjo in temeljitostjo, če ne še z večjo kakor na Dunaju. Kako si predstavljajo rešitev tega vprašanja, sta nam povedala dva velika Nemca vsak po svoje. Mommsen je dejal: „Razbijte Čehom lobanje“. Bismarck je pa kot diplomat izrazil to malo uljudnejše, rekoč: „Kdor bo gospodar Češkega, bo gospodar Avstrije“, prej omenjena učna knjiga pa z dovoljenjem pruskega naučnega ministerstva vzgaja nemško mladino za to rešitev. Po vsem vrhu se pa Nemci še pritožujejo, da „zavezniško zvestobo“ edino le Nemčija verno drži.

(Konec jutri.)

Politična kronika.

Štajerski deželni zbor.

Na dnevnem redu včerajšnje 7. seje so bili še vedno predlogi za podporo po raznih ujmah. Prvi je utemeljeval svoj predlog za podporo po toči oškodovanim kmetom v radgonskem okraju posl. Krečan. Za njim je prišel na vrsto posl. dr. Kukovec. Njegov govor za podporo ormoškemu okraju podajemo na drugem mestu. Došlo je do več konfliktov med njim, nemškimi klerikalci in nacionalci. Posebno so mu zamerili, ker jim je očital zanemarjanje Spodnje Štajerske in protestiral proti zakoniti uvedbi nemščine kot poslovnega jezika v štaj. deželni zbor. Ko je bil dan predlog na glasovanje, so vpili nacionalci: Ne glasovati! Vkljub temu, da sta glasovala za predlog samo nacionalca Kratter in Capra, katerima je mutski Erber to očital, je dobil predlog vendar večino in je bil odkazan finančnemu odseku. — Ornig, ki je govoril za Kukovcem, je ponavljal stare nemškutarske fraze in trdil, da so slov. kmetje z njim celo nemški govorili, ker so že dovolj kulturnopredni(!). Slovenci so se mu smejali. — Posl. Vrečko je utemeljeval svoj podporni predlog slovenski. Ker se je konečno opravičil, da je govoril slovenski, ker ne zna nemški, je bil njegov predlog s slov., socijalističnimi in nemško-klerikalnimi glasovi odkazan finančnemu odseku. — Na to so se izvršile volitve v politični odsek. Izmed Slovencev sta izvoljena dr. Jankovič in dr. Korošec. — Med poročili deželnega odbora, ki so se odkazala finančnemu odseku, je omeniti donesek dežele za penzijski zaklad distriktnih zdravnikov (100.000 K). — Med predlogi in interpelacijami je omenjati predlog dr. Kukovca za postavno določitev poučnega jezika v ljudski šoli. Slovenski otroci se smejo podučevati le v slovenskem jeziku! Poslanec Einspinner je predlagal ustanovitev stavbeno-lončarske šole v Radgoni; posl. Ornig in Wastian preložitev deželne kleti v Gradcu v Gosposko ulico; posl. Jodlbauer in tt. nov red za posle; posl. Wellenhof in tt. zaradi počasnega izplačevanja dež. podpor rezervistom. — Celjsko okr. sodišče zahteva izročitev dež. posl. dr. Benkoviča, ker je imel brez dovoljenja oblasti shod pod milim nebom. — Vložena je prošnja občine Godomerci za gradnjo studenca v Bodislavcih.

Zakonita določitev nemškega poslovnega jezika v štaj. deželni zboru.

Današnji graški „Volksblatt“ poroča sledeče: „Včeraj bi se moral v deželni zboru čitati predlog posl. Wastiana, ki zahteva zakonito določitev nemšk. poslovnega jezika za deželni

zbor. Kakor smo zvedeli, so ta predlog doslej podpisali nemški naprednjaki in kršč. socijalci. Kar se tiče ustavovernega veleposestva, še to ni storilo nobenega sklepa. Vendar pa je gotovo, da posamezni zastopniki veleposestva ta predlog odklanjajo in se trudijo pripraviti nemške nacionalce in kršč. socijalce do tega, da predlog umaknejo. Socijalisti so se izjavili proti Wastianovemu predlogu. Slovenci so sicer že tudi naznanili, da bi razpravo o tem predlogu z vsemi sredstvi onemogočili. Posl. Wastian je torej začasno svoj predlog odložil, ker bi ga ne bilo mogoče vsled stališča liberalnega veleposestva ugodno rešiti. Ostane torej vse pri starem, Slovenci bodo nemoteno vlagali slov. predloge (se sicer doslej še ni zgodilo), slov. interpelacije stavili, slovensko govorili in svojega rojaka Ornika s slovenskimi medklici jezili. O te klerikalno-nacionalne bridke tožbe! Tudi graški nemški bratje imajo včasih smolo, če se tudi gre proti Slovincem!

v Kranjski deželni zbor. Včerajšnja seja je bila jako kratka. Na vrsto bi imelo namreč priti ustno poročilo o službeni pragmatiki za deželne uslužbenice. Ker ustno poročilo ni v smislu opravičnika, zahteva dr. Tavčar pismeno poročilo, čemur je dež. glavar moral ugoditi in odstaviti zadevno poročilo z dnevnega reda. „Slovenec“ zaradi tega ostro napada dr. Tavčarja, češ da je povzročil kranjski deželi ogromno stroške. in grozi da bo že davkoplačalce poučil, kako skrbijo zanje — „liberalci“. — Takoj za dr. Tavčarjem pa je glede poročila o dr. Lampetovem nujnem predlogu glede organizacije gospodinjstev tečajev pripomnil klerikalni poslanec Povše, da glede na ta predlog ni pripombe, da pismeno poročilo odpade, nakar je dež. glavar tudi poročilo odstavil z dnevnega reda. — Sprejme se po poročilu dr. Kreka predlog dr. Zajca glede ustanovitve ustanov za medicinske slušatelje po 700 K letno. — Poslanec Lenarčič predlaga nujno, naj se nanovo oživi deželni železniški svet, ki se je svoj čas sicer sestavil, a je imel le eno sejo glede trebanjske železnice, sedaj pa že 12 let spi. Zato se je o mnogih železniških zadevah sklepalo brez tega sveta in se jih — zavozilo. Nujnost in meritum predloga se sprejmeta soglasno. — Posl. dekan Lavrenčič utemeljuje svoj predlog za podaljšanje kamniške železnice do savinske proge; dež. odbor kranjski naj stopi tozadevno v zvezo s štajerskim in posreduje, da državni zbor stori tozadevni sklep. Za predlog glasuje vsa zbornica in se izroči upravnemu odseku. — Posl. Višnikar je vložil interpelacijo v zadevi kanalizacije v Ribnici. Tozadevna vloga županstva leži že nad 2 leti pri deželni vladi. Dalje interpelira zaradi zgradbe belokranjske železnice, ki bi se že z javnaj morala izvršiti, a se po nepotrebnem zavlačuje.

Drobne politične novice.

Lex Kolisko-Axmann. Nižjeavstrijski klerikalni in nacionalni Nemci so doživeli s svojo lex Kolisko-Axmann žalosten poraz: vlada jim je naznanila, da se ministerski svet niti ne more odločevalno posvetovati o predložitvi imenovanega zakona v sankcijo, ker je v protiglasju z dež. šolskim zakonom. Kaj bo sedaj z nižjeavstrijskim nemštvom?

Vojaška zarota v Črnigori? Današnji jutranji nemški listi poročajo, da se je zarotil del črnogorske armade proti vladarski rodbini. Zaroto so še pravočasno odkrili. Ta vest je zelo neverjetna. Ali se pripravlja zopet kakšen cetinjski proces?

Španska vojna proti Kablyom. Iz Madrida se poroča 28. sept.,

da so Španjolci zavzeli hrib Gurugu, kjer so imeli Kabyli svoje najvažnejše postojanke. — Španska vlada je izjavila, da ne bode zasedla nobenega ozemlja v Maroku, s čemur se je vzemirjenje Francozov poleglo.

Novi ruski poslanik na Dunaju. „Nar. listy“ poročajo, da pride mesto bolnega kneza Urusova na Dunaj za ruskega poslanika baron Rozen, ki je bil doslej v Washingtonu.

Dnevna kronika.

z Proti „neutralnim šolam“ deluje francoska duhovščina na vse moči. Zaklinja kristjane, da naj ne dajo otrok v take šole.

z Škofa so kamenjali v Adrii na Italijanskem. Hotel je spraviti kurijski arhiv iz Adrie v Rovigo, a ljudstvo tega ni pustilo. Tisočglava množica ga je napadla, ko se je peljal na kolo-dvor. Škof je na glavi ranjen in samo žandarmerija ga je mogla ovarovati. Arhiv je pustil v Adrii.

z Izseljivanje iz Bosne se je po aneksiji bilo pričelo v velikem obsegu. Izsloilo se je dosedaj radi agitacije mladoturkov 266 mohamedanskih ro-dovin ali vsled slabih poročil izseljen-cev se ta tok vedno manjša.

z Prijateljstvo med Angleško in Nemčijo hočejo nekateri s tem zasu-gurati, da je angleška vlada predlagala nemški admiraliteti, da naj bi smeli obe vladi medsebojno pregledovati ladje-delnice, vsled česar bi bilo izključeno tajno prehitenje. To je seveda le po-ročilo „Daily News“.

z Železnica Donava-Jadran bo baje čez štiri leta otvorjena. Pašič trdi, da bo ona Srbijo popolnoma emancipirala od Avstrije.

z Čehi za našo šolsko družbo. Začetkom decembra priredi odsek „češko-slovanske Jednote“ v Plznu veliko ves-elico na korist naše slovenske Ciril-Methodove družbe. V zvezi s slavnostjo bodo predavanja o slovenskih razmerah, bo turistična razstava slovenskih po-krajin, izložba slovenskih knjig in mu-zikalij, poskuševalnica slovenskih vin i. t. d. V Ljubljani se osnuje poseben odbor, ki bo šel prirediteljem na roko.

v Konečna obravnava radi umora grofa Komaroveškega se bode vršila de-cembra v Benetkah in sicer se bode zagovarjal Naumcy radi umora, grofica Tarnovska in odvetnik dr. Prilukov pa radi sokrivde. Nekoliko krivde dolžijo tudi ugojiteljico Perrier.

Pravda proti reškim roparjem se prične še le februarja 1910, to pa za to, ker se še ne ve, ali je bil Zvirski v času hudodelstva že 20 let star ali ne. To se mora ustanoviti, ker če je bil mlajši, ne more biti obsojen na smrt.

Štajerske novice.

o Prvaki so krivi? Klerikalci se izgovarjajo na prvaške poslance prejšnjega dež. zbora, da niso slovenščini izbojevali več pravic v dež. zboru. V tem oziru izvemo pa sledeče zanimivosti. V prejšnjem deželni zboru se je zdajni klerikalec Robič odločno branil govoriti slovenski rekoč, kaj bodo mu kot odborniku Nemci rekli, če bi izzival. Zato so pa poslanci pri-govarjali sedajnemu predsedniku Km. zveze Roškarju, naj on govori sloven-ski, saj je kmet in mu nikdo ne more nič očitati. Roškar se pa ni upognil in je demonstrativno le nemško go-voril. Jednako Terglav, ki je samo en-krat nsta odprl in bral — nemško utemeljevanje uravnave Bolske. Edini dr. Jankovič je izmed klerikalcev začel svoj govor slovenski. To je čista res-nica! Kaj k temu reče naše ljudstvo?

v Deželni posl. Vrečko je včeraj utemeljeval svoj podporni predlog slo-venski. Na koncu se je opravičil, da je govoril slovenski, ker ne zna nemški. Nemški klerikalci sedaj hudobno pravijo v svojem glasilu, da so glasovali za njegov slov. utemeljevanje predlog le, ker se je tako čedno opravičil. Tako

izgleda tisto toliko hvaljeni načelni boj slov. klerikalcev v dež. zboru za pra-vice slov. jezika!

o Iz Hrastnika. — Šolsko leto 1909/10 se bliža. Marsikatera mati in oče premišljujeta pri nas, bi li dala svojo deco v slovenski ali nemški vrtec. Zakaj to? Ali ne ve vsakdo, da je zrastla ta deca na slovenski zemlji, da jo je rodila slovenska mati in da se more veseliti le pri svojih bratih v slovenskem vrtcu ter da jo razume le vzgojiteljica, ki goji do nje pravo ma-terinsko ljubezen. Stariši, kako li mo-rete zaupati svoje otroke tujki, ki jih ne razume, ki sovraži nas Slovence in katera nima družega namena, druge dolžnosti, kakor potujčiti našo mladino — slovensko mladino in vzgajati iz nje hude nasprotnike nam Slovincem. Ne prodajajte grdim nasprotnikom va-šega najdražjega zaklada! Res malo je starišev, ki so se spozabili tako daleč in so pošiljali pretečeno leto svoje otroke v nemški vrtec, a žal nam je vsem zavednim Slovincem tudi za to malo število. Stariši, ki ljubite svoje otroke, pošiljajte jih v naš vrtec, ako hočete, da vas ne bode kletl pozni vnuk. Vpisovanje je v petek 1. oktobra 1909 od osme ure naprej. Takrat pripeljite otroke za vrtec v slovensko šolo ih prinesite seboj rojstvene po-datke.

o Skromni Roškar. Dež. poslanec Roškar je iz neznanih vzrokov pred kratkem priznal nemško „nepristra-nost“ pri delitvi deželni podpor. Ko je včeraj dež. posl. dr. Kukevec opravičeno ostro grajal nemško pristranost v tej zadevi, za katero nam pač še ni treba navajati dokazov, mu je nemški posl. Franz zaklical, da je Roškar priznal nemško nepristranost, na kar mu je g. dr. Kukovec odvrnil, da če je to skromni Roškar storil, on tega ne more.

v Zanimivo priznanje prinaša zad-nja „Glasarbeiter Zeitung“, ki izhaja v Tannwaldu. Govorimo skupen jezik, pravi. Nemci smo. A vendar govori izo-brazenec, ki je obiskoval višje šole, docela drug jezik, kakor delavec. Raz-loček je pogosto tako velik, da se za-moreta dva istega naroda le težko ra-zumeti. Daj Nemcem ki so obiskovali le ljudsko šolo, čitati zakone ali druge v znanstveni terminologiji pisane knjige v 90—100 slučajih jim bo devet de-setin nerazumljivega... V isti številki je tudi prav uničevalna sodba o hrastniških Nemcih. Pritožuje se do-pisnik da ni bilo na veseljemem pro-storu nobene rdeče zastave pač pa vse polno črno-rdeče-zlatih in pristavi do-sledno: Pripomniti je, da je Hrastnik popolnoma slovenski kraj („eine ganz slovenische Ortschaft“). Na to slavnost pravi dalje, je došlo od vseh strani 50 „strammdeutschnacionalnih“ turnerjev iz Celja, nemških renegatov iz Zagorja itd., katere poslednje našteva z imenom in pravi: Ti gospodje hočejo torej re-šiti hrastniško nemštvo, da si je tam le kakih 10 Nemcev. List svari delavce pred veseljami in zabavami nemških fabrikantov češ, nemški nacionalci so nas delavce že mnogokrat izdali. To naj bi brali razni gosoodje raznih — oblasti in potem bodo pač vedeli, kdo izziva po Hrastniku.

o Napad Slovencev v Vidmu. Ko sem čital nemško interpelacijo v štaj. dež. zboru, glasom katere so bili na-padalci Slovenci, sem se podal v Videm, kjer sem čul iz več ust, zadevo opi-sano tako-le: Brežiški turnerji so se peljali na veselico še le popoldne, tako da so prišli v Hrastnik še le ob pol-petih. Neka gospa v Vidmu se je ču-dila, da jim dovolijo težke železne pa-lice, češ, saj ve vsakdo, čemu jih ho-čejo rabiti. Enako se je čudil tudi nek gospod v Hrastniku in baje (zagotov-ljeni nismo) jih je orožništvo vprašalo,

čemu jim bodo te masivne železne palice in ti so izjavili, da jih rabijo pri telovadbi. Glavarstvo je zahtevalo v Hrastniku odstranitev neke slovenske zastave, ki je visela nad cesto, ni pa zahtevala odstranitev frankfurtarskih zastav, katerih je ob cesti viselo brez števila. Vzlic temu ni bilo nikakega izzivanja, ko so naši korakali mimo. Grede na vlak ob 7. uri so Nemci peli „Wacht am Rhein“, naši „Hej Slovani“. Napada ni bilo nobenega. Le eden je bil napaden v vlaku od turnarjev, a ta je bil član radeškega klerikalnega tel. društva. Da so na Zidanem mostu Nemci nesramno izzivali ter zbili, tudi šipo, je znano; povem le še o Vidmu. Ker so turnarji videli odhajati krški Sokol, so tudi odšli, dasi so bili v Hrastniku šele dve uri. Ali se ne vidi že iz tega namen njihovega prihoda?? E, gospod Stallner? Videmčanje so že od daleč čuli silovito hajlanje in — resnica mora seveda na dan — tudi „Na zdar!“ klice. Ko so sokoli izstopili, so mahali turnerji s svojimi železnimi palicami skozi okno za njimi. Bilo je nepopisno razburjenje. Ko se je vlak začel pomikati dalje in so se sokoli obrnili k izhodu, je počil prvi strel. Pod oknom tamošnjega načelnika je stala mala deklica, ki je vzkliknila, da jo je spekle na nogi. Soproga g. načelnika, ki je slonela na dotičnem oknu, se je prestrašeno odstranila in hip pozneje je počil drug strel, ki bi zadal gospo, da je stala še tam. Umevno je, da je bil g. načelnik čez mero razburjen in je storil, kar bi storil vsakdo, da je naznanil zadevo v Brežice. Tam so turnerji izjavili, da je streljal neki trgovec ali uradnik, dočim se je pa baje sam ponudil kot priča, da bo izpovedal, kdo je bil tolovaj. Omenjam, da rana obstreljene deklice še ni zaceljena, da se ji gnoji in da bo moral njen oče — železničar — sam plačati stroške. — Interpelacija govori seveda nasprotno, a mi vemo predobro, čemu je bila stavljena, tolovaji hočejo niti na ta način zaporu! Naše može pozivamo, naj store svojo dolžnost, da se stvar na kak način ne zamavha, kakor bi hrastniška in brežiška nemška „gospoda“ rada.

o Odstavljen je od vodstva celjske okoliške deške šole g. nadučitelj Armin Gradišnik. Učinil je to vsled različnih spletk okr. glavar Müller v imenu celjskega okr. šolskega sveta. O stvari še spregovorimo. Za provizoričnega vodjo zavoda je imenovan učitelj Miloš Levstik.

Obpravna Aistrich - Woschnagg se vrši jutri, v četrtek, ob 9. uri dop. pri celjskem okr. sodišču, II. nadstropje.

o Iz Vičane pri Veliki nedelji. Zgubil se je deček Jakob Kociper, star 10 let. On nosi pisano srajco in plavo pisane hlače (gate), oboje novo. Črna kratka suknja je ponošena in na rokavih raztrgana. Kociper je brez telovnika in ima precej velik slamnat klobuk. Kakor se sliši, je šel proti murskemu polju ljutomerskega okraja. Kdor ga najde, se pristrčno prosí, da naznani starišem, Ivanu in Mariji Kociper, posestnikoma v Vičanskem vrhu št. 58, pošta Velika Nedelja na Spod. Štajerskem.

z O Slovencih v XIX. stoletju priobči znani slovenski znanstveni pisatelj dr. Ljud. Pivko, profesor na moškem učiteljskem v Mariboru, serijo 11 velikih člankov v češki reviji „Moravsko-šlezska Revue“. S 15. oktobrom začno članki izhajati.

Ponesrečil se je v Judenburgu na Gornjem Štajerskem delavec tvrdke E. Czechowiczka & sin, 27 letni Franc Mesarič iz Ptuj. Imel je na Progi Judenburg - St. Georgen z vodno sesalnico nekaj opraviti. Po nesreči se je pa podrl drog, ki je Mesariča tako udaril

po desni roki, da mu je prstanec skoro popolnoma odbil. — Istotam je padel 15 letnemu Milanu Stimcu iz Reke kot kegljiščna krogla velik kamen na mečo, ki mu jo je hudo ranil.

o List za Istom. Dr. Jankovič nam je poslal sledeči popravek, katerega brez komentarja priobčimo: Ni res, „da je ob predzadnji deželnozborski volitvi v Gučkovi gostilni v Kozjem nek gospod na nekoliko občutljiv način poučil o politiki dr. Jankoviča“, ampak res je, da je dotični gospod sam v svoji pismeni izjavi, rekvirirani od vojaškega častnega sodišča v Mariboru, imenoval tozadevna poročila neresnična; res je nadalje, da se je v sa afera na prošnjo in v interesu dotičnega gospoda poravnala na tihem; ni res, da so „tako nastale neizogibne posledice“, ampak res je, da sem svojo častniško šaržo odložil zgolj iz političnih in zasebnih ozirov v dobi, ko sem že pripadal črni vojski.

o Klub naprednih slov. akademikov v Celju priredi danes zvečer odhodnico svojemu k vojakom odhajajočemu članu, pravniku Dragotinu Vrečku na bregu v gostilni ge. Plojeve.

o Slov. delavsko podp. društvo v Celju priredi v nedeljo, dne 3. okt. običajno vinsko trgatv v prostorih Skalne kleti. Začetek ob 6. uri zvečer.

o Obrambni kamen našega narodnega sklada se vedno gromadijo. Prekoračeno je že število 400. Ta je eden izmed onih petih, ki so jih privalili mariborski slovenski železničarji.

Kranjske novice.

v Delniško družbo pivovarne „Union“ s sedežem v Ljubljani osnujeta z dovoljenjem dež. predsedstva v soglasju s trg. ministerstvom podružnica ckr. zas. avstr. kreditnega zavoda za trgovino in obrt ter tvrdka Kosler & Co. v Ljubljani.

v Gospodniška šola v Vodicah (kamniški okraj) se otvori 15. oktobra. Ustrojena je po vzgladu one na Vrhniki. Vodstvo imajo šolske sestre.

v Društvo tesačev se je ustanovilo v Loškem potoku v svrhu pravne varnosti pri pogodbah s trgovci, pri pogajanjih itd., dalje v svrhu preskrbovanja dela domačim delavcem in svrhu bolniškega zavarovanja.

v Škof pod sekvestrom. „Slovenec“ še do danes ni črnil besede, da je škofijsko posestvo v Gornjem gradu sekvestrirano. Klerikalne kmete bi nedvomno zanimalo, kako imenitnega vzor-gospodarja imajo nad seboj, ki danes na svojem posestvu niti toliko pravice nima, da bi prodal pehar tepk.

o Ljubljanski župan g. Ivan Hribar je v spomin na svojega umrlega sina dr. Iv. Mil. Hribarja daroval 200 K za mestne uboge. — Pogreb umrlega se je vršil v soboto ob velikanski udeležbi.

o V Postojni je umrl biv. župan g. Mat. Burger, star 74 let. — Bil je splošno priljubljen.

o Ovržena izvolitev. Verifikacijski odbor ni priznal izvolitve naprednega dež. poslanca Višnikarja in predsednika trg. zbornice Lenarčiča.

v V Krškem je umrl vpok. občinski tajnik Franc Rostohar star 63 let.

Primorske novice.

v Vprašanje napisov v Trstu — rešeno. L. 1907 dne 11. okt. je v seji tržaškega mestnega sveta italjanska večina ob protestu slovenske manjšine sklenila, da so primorani trgovci, obrtniki itd. na svojih javnih izvesnih tablah označiti obrt tudi v italjanskem jeziku. Namestnija v Trstu je sklep zaustavila, ministerstvo notrajnih zadev je pa na pritožbo Italjanov odločbo namestnije potrdilo. Lahki so se pritožili

na upravno sodišče, ki je pa pritožbo tudi zavrnilo. Tako so laški šovinisti zopet dobili dolg nos.

z Končni rezultat volitev na Goriškem. Sinoči pozno v noč je glavni skrutinij izvršil svoje delo. Oddanih je bilo 21.219 glasovnic; veljavnih je bilo 21.051, neveljavnih 89, razpršenih 168. Dobili so: agrarno-napredni kandidati: dr. Franko 9358, Kriznič 9429, Štrekelj 9343 glasov; klerikalni: Fon 10.471, Jerič 10.534, Manfreda 10.477 glasov; socialisti: Marica 1181, dr. Tuma 1188, Vrčon 1183; (Kocijan 25); absolutna večina 10.527 glasov, klerikalec Jerič torej z večino sedem glasov izvoljen. Ožja volitev dne 5. okt. (ne 3. oktobra, kakor smo pomotoma poročali včeraj!) med dr. Frankom in Krizničem na eni ter Fonom in Manfredo na drugi strani. — Zanimivo je vsekakor, da je med klerikalnimi kandidati politično najbolj neznani in najmanj izobraženi Jerič dobil največ glasov in celo prodr. (Kakor pri nas — Terglav!!)

a Slovensko gledališče v Trstu prične s predstavami 3. oktobra. Režiserka je gospa Danilova.

o V Trstu je umrl zdravnik dr. Anton Merli.

o V Rocolu pri Trstu namerava Ciril-Metodova družba prihodnje leto otvoriti ljudsko šolo.

Nenavadni transport na Lloydovem parniku. S parnikom „Persia“ je prišel iz Indije v Trst transport več tigrov iz Sumatre in drugih zveri, namenjenih za zverinjak v Schönbrunn. V istem parniku se je nahajala tudi skupina 10 polnagih Hindu, ki se odpelje v Ameriko.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Burna seja štajerskega deželnega zbora.

Dr. Korošec zagovarja krščanstvo svoje stranke. — Klerikalna doslednost za pravice slov. jezika. — Klerikalni predlog sprejet z dr. Kukovečevim glasom.

Gradec, 29. sept. Današnja seja deželnega zbora je bila zelo burna in živahna. Dr. Korošec je utemeljeval svoj predlog za uvedbo splošne in enake volilne pravice v štaj. deželni zbor. Govoril je le en sam stavek slovenski, ostalo pa nemški. Med govorom sta hudo trčila z dr. Kukovcem skupaj. Dr. Korošec je emfatično trdil, da je „cilj njegove stranke blagor ljudstva“, Dr. Kukovec: „In klerikalizem“. (Pritrjevanje zbornice in smeh.) Dr. Korošec: „Mi nismo klerikalci temveč kršč. socialci“. Dr. Kukovec: „amo krščanski ne“. (Zopet pritrjevanje in smeh.) Dr. Korošec je na to zagovarjal krščanstvo svoje stranke. Dr. Kukovec: „Pa ljudstvo tega ne veruje“. Dr. Korošec: „Menda pa, saj nas je izvolilo“. Dr. Kukovec: „Seveda, prižnice so vas izvolile!“ Konečno se je dr. Korošec izgovarjal, da Slovenci niso hoteli provocirati slovenskimi govori in interpelacijami temveč ker tako zelo ljubijo svoj narod. (Ironično posmehovanje po zbornici.) Pri glasovanju je bil ta predlog odkazan odseku s 35 proti 34 glasom. Dr. Benkovič je manjkal. Klerikalni predlog je torej prodril z dr. Kukovečevim glasom. Slovenski klerikalci so za pluralno volilno pravico v štaj. deželni zbor.

v Gradec, 29. sept. Ko je danes pri seji dež. zbora govoril socialist Resel za uvedbo spl. in enake volilne pravice, je očital slov. klerikalcem,

da s svojim predlogom za uvedbo spl. in enake volilne pravice niso odkritosrčni, češ da sede danes v zbornici taki slovensko klerikalni poslanci, ki so zagovarjali pluralno volilno pravico. Dr. Korošec: „To nas nič ne briga. Mi smo nova stranka“. Resel: „Ampak tisti vendar med vami sedi“, Robič in drugi klerikalci zahtevajo ime. Resel: „Roškar je“. Dr. Kukovec: „Bo že res“. Silno vznemirjenje pri slov. klerikalcih.

Klerikalci so se umaknili.

z Gradec, 29. sept. Ta teden niso vložili klerikalci nobenega slovenskega predloga in interpelacije več. Zakaj je bilo torej njihovo kričanje pretekli teden?

Proti beri.

z Gradec, 29. sept. Dež. poslanec dr. Kukovec je vložil danes predlog, naj se v smislu dež. zakona prepove pobiranje bere (zbirce.)

Dr. Korošček protest.

o Gradec, 29. sept. Dr. Korošček je protestiral, da se ni izvolilo nobenega slov. klerikalca v predsedstvo raznih odsekov. Dr. Kukovec: Mene ste pa vi prezrli, da me niste izvolili v noben odsek. (Velikansko pritrdjevanje v zbornici.)

Častne afere. — Klerikalno junaštvo.

o Gradec, 29. sept. Danes je došlo do več žalitev dr. Kukovca od strani posl. dr. Verstovška, Korošča in Robiča. Z Verstovškove strani se je stvar častno poravnala, dočim je posl. Robič odklonil vitežko poravnavo. Pri dr. Korošču pa o tem itak ne more biti govora, zato mu je dr. Kukovec zaklical v zbornici: „Ljudje, ki niso zmožni zadoščenja, naj ne žalijo!“

Sklicanje in poslovanje državnega zbora.

v Dunaj, 29. sept. Vlada namerava tekom prihodnjega meseca stopiti v dotiko s posameznimi voditelji strank v državnem zboru, da se prepriča, kake posledice bo imela ponesrečena akcija za sklic dež. zbora na Češkem. Državni zbor utegne biti sklican 19. ali 20. oktobra.

Položaj na Češkem.

v Praga, 29. sep. Vsi češki listi so mnenja, da je smatrati akcijo za omogočenje dela v češkem deželnem zboru za popolnoma ponesrečeno in končano. V poslanskih krogih se pridno vrše posvetovanja, kaj bo treba za nadalje storiti. Okrajna glavarstva na češkem so baje že dobila nalog za priprave k bodočim deželnozborskim volitvam.

Razvoj ogrske krize.

o Budimpešta, 29. sept. Vsi listi smatrajo za gotovo dejstvo, da so šli ustavoverci (67 aki) in košutijanci (nedvisniki, 48-aki) konečno narazen in da je koalicija razpadla. Razna imena min. predsednikov so še prazne kombinacije. Bliža se čas, ko bo neodvisna stranka sama na vladi.

Vseslovenska banka.

o Petrograd, 29. sept. — „Novoje Vremja“ poroča, da so podpisali že za vseslovensko banko v Petrogradu, katero so ustanovili Kramaf, dr. Preis in Hribar, ruski industrijalci okroglo 20, češki pa okroglo 8 milj. kron. — Banka bo zlasti delala nemški industriji konkurenco na Balkanu.

Pogreb žrtev „Republique“.

z Pariz, 29. sept. Pogreb žrtev ponesrečenega francoskega vodljivega zrakoplova „Republique“ je bil velikanska žalovalna slovesnost. Udeležili so se ga vsi francoski ministri in nebroj ljudstva. Pozornost je vzbujal venec nemškega cesarja. „Tempsova“ zbirka je že dosegla vsoto 48 tisoč frankov.

Tržne cene.

28. septembra.

Dunajska borza za kmetijske pridelke.

Tendencija je bila danes mirna in promet skromen. Rž je ostala, ječmen miren, oves enak, kornuza pa je bila slaba in 5 vin. ceneje.

Sladkor. Trst, 28. septembra: Centrifugal Pilés prompt K 32 do K 32³/₄, za november - marec K 30³/₄ do K 31³/₈. Tendencija trdna.

Budimpešta, 28. sept. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin. mlade težke 146 do 148 vin., mlade, srednje 146—148 v, mlade, lahke 146—148 v. zaloga 27.69z komadov. Prignano 273 komadov, odgnano 449. Ostalo torej 27.516 komadov. Tendencija živahna.

Budimpešta, 28. sept. Pšenica za oktober K 14.05, pšenica za april K 14'03, rž za oktober K 9'57, rž za april K 9'95, oves za oktober K 7'37, oves za april K 7'63, kornuza za september K —, kornuza za maj K 7'01.

Pšeničnih ponudb dovolj, veselje kupiti boljše, tendencija trdna, prometa 70.000 meterskih stotov. Efektivna pšenica 5—10 vin. višja. Drugo enako. Vreme: lepo.

Kupujte narodni kolek!

Po svetu.

d Dobro kupčijo je hotel napraviti neki podjetnik z ženami bivšega sultana Abdul Hamida. Večina sultanovih žen je bila namreč poslana v svoj domači kraj. Vse te bivše žene je zbral neki podjeten človek, da bi dajal z njimi po raznih mestih predstave. Vmes je pa posegla turška oblast, ki je na meji ustavila in zaprla celo „gledališče“.

Lisistrata v Chikagu. V Chikagu je sklenilo 3000 lepih mladih žensk, da se ne marajo prej poročiti, dokler jim možki ne dovolijo volilne pravice. Spomnile so se na Aristofanovo Lisistrato in njene tovarišice, ki so pred 2000 leti hotele na enak način končati vojsko. Upajo, da bodo možki na vsak način rajše dovolili volilno pravico, kot da jih ne bi dobili. Na drugi strani pa imajo možki bolj izdatno orožje. Naj se izrečejo, da se sploh nobena od onih ne bo mogla nikoli omožiti, ako takoj ne preneha s svojo „stavko“!

v Voditelj konservativnih Rumunov Miclescu je pobegnul, zapustivši v me-

nicah in dolgovi štiri milijone kron. Mnogo bank in podjetnikov je ponjem oškodovanih. Miclescu je bil iz početka reven, a s časom si je izpomagal. V njegovem rodnem kraju Doroho ne vejo, kam bi se bil obrnil. Za nemirov v Rumuniji je igral važno vlogo, bil je tudi prefekt in kot tak okičen z redom rumunske zvezde.

d Krvni psi za banditom. Dva ducata krvnih psov in vsi železniški detektivni v državi Pennsylvania zasledujejo bandita, ki je ustavil Pittsburg-Northern ekspresni vlak, vstrahoval z revolverjem moštvo in pobegnul z vrečico, v kateri je bilo 5000 dolarjev v zlatu in bankovcih. Dosedaj še niso našli sledu za roparjem. Tudi ni znaš natančni znesek, katerega si je ropar osvojil.

o Dvojček z brado se je rodil ženi nekega delavca v Trebicah pri Halle na Nemškem. Dočim je eden deček normalen, ima drugi lepo razvito, dolgo brado (?).

o Zlato v Alaski. — V Alaski so zopet našli velike zlate zaklade. Mnogožina srečolovcev dere v okraj Innoke iskat zlata. Veliko zatega praha so že odposlali v Fairbanks v Alaski.

v Haremske dame bivšega sultana so predvčeraj na Dunaju zaprli, ker jim policija ni pustila, da bi se pred občinstvom v predstavah imenovalo sultanovo ime. Sedaj bodo morale s čem drugim občinstvo zainteresirati.

o „Roža orientska“. Bivši srbski kralj se je bil blazno zaljubil v neko pevko v Pešti. Krasno dekle, ki so jo imenovali „roža orientska“, je vzela s seboj v Belgrad, kjer je živel z njo kakor v zakonu. „Roža orientska“ pa je dobila nad njim polagoma tak npliv, da jo je hotel poročiti. In to bi bil tudi storil, ako bi mu vlada ne bila prekrizala računov. Prisilila je namreč Rožo, da se je odpovedala vsem pravicam do kralja Aleksandra proti visoki odpravnini. Nato jo je vlada iztirala iz Belgrada. „Roža orientska“ je živela na to kot zasebnica v Pešti. A te dni je poskusila izvršiti samomor. Prerezala si je z britvijo žile na rokah. Vendar so pravočasno prihiteli njeni sorodniki, ki so nemudoma poklicali rešilno družbo. Kaj je nekdanj proslavljeno „roža orientska“ tiralo v smrt?

d Grozen prizor. V Berlinu sta napadla dva velika psa štiriletno deklico. Podrla sta jo na tla, grizla po životu, obrazu, rokah in nogah tako,

da je bil otrok ves razgrizen. Ljudje so komaj s poleni odgnali podivjana psa od svoje žrtve. Otroka so prepe-ljali v bolnišnico, kjer bo gotovo umrl.

o Papeževo palačo popravljajo v Avignonu. Znano je, da so nekateri papeži živeli v 13. stoletju na Francoskem.

Slovo!

Ker mi ni čas dopuščal od Mozirčanov se posloviti, se tem potom poslavljam od svojih znancev in prijateljev.

Mihael Goričan.

P. n.

Združeni krojaški mojstri celjske zadruga si usojajo sl. p. n. občinstvu v Celju in okolici uljudno naznaniti, da so vsled splošno naraščujoče draginje primorani, zvišati plačila od dela s 1. vinotokom t. l. ter po od zadruga predpisanem ceniku računati.

Ceniki so pri vsakem krojaškem mojstru na ogled.

S prošnjo, to blagohotno na znanje vzeti, beležimo

z odličnim spoštovanjem
**Združeni krojaški mojstri
celjske zadruga.**

Celje, dne 29. kimovca 1909.

En-gros trgovina s hišo

se proda. Letni promet čez K 500.000 z malimi režijami. Zadostuje K 10.000 gotovine, ostanek po dogovoru. 475 6-1
Kje, pove upravništvo tega lista.

Sprejemem takoj

pekovskega učenca

za triletno učno dobo in z vso oskrbo **Vinko Janič,**
Celje, Gospodska ulica.

474 3-1

Izobražena gospodična,

Kranjica v starosti 27 let, izurjena v trgovini, gostilni in kmetijstvu, išče službo kot gospodinja k boljši rodbini, uradnikom, učiteljem, samostojnemu gospodarju (samcu), ali pa kot opora pomočnice k gospodinji. — Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro „Gospodinja“ na upravništvo „Nar. Dnevnika“. 80 4-1

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

izdeluje vse različne vrste obutal v modernih fazonah in po solidnih cenah.

Vinski sodi

razne velikosti in množine, novi in in rabljivi so za nizko ceno naprodaj pri **F. Pellé,** Celje. 471'8-1

Steckenpferd- 101 40-28

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo
kakor tudi proti soln-
nim pegam!

— Dobiva se povsod! —

R. Diehl

žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko
zalogo doma žgane sli-
vovke, tropinovca bri-
novca, vinskega žganja
in domačega konjaka.

25 2-73

Poštne hran. račun št. 54.366.

Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

Urađuje se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodnosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzojavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom.

Izvrševanje vseh stavbenih del kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementsa.

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, puliranje in struganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj dočelj marmornih vrst v vseh oblikah.

Popravljanje spomenkov, ude-
lanje napisov v iste.